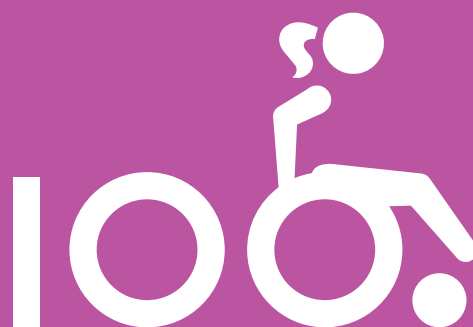

DHR 1923–2023 – HUNDRA ÅR AV FRIGÖRELSE

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2023

2023 var året då ...

... DHR firade 100 år,

... DHR höll förbundsmötet i Göteborg,

... DHR lanserade appen Bort med hindret.

Året som gått	4
Rättighetspolitik	7
Remissvar och yttranden 2023	8
DHR i media	14
Tidningen Funktionshinderpolitik	18
Medlemsservice	20
DHR:s förbundsstyrelse	24
DHR:s förbundskansli	26
Årsredovisning 2023	28
- förvaltningsberättelse	29
- bokslut	35

Året som gått

Foto: Anna Drvnik

Sedan starten 1923 har DHR varit en banbrytande kraft för förändring och förbättring av livsvillkoren för personer med nedsatt rörelseförmåga i Sverige.

Grundat av Anna Vogel och hennes kamrater, föddes DHR i Göteborg ur en vision om ett samhälle där alla, oavsett rörelseförmåga, skulle kunna delta fullt ut i alla livets aspekter. Från det tidiga arbetet för att påverka för bättre levnadsvillkor för ett mer tillgängligt samhälle, till dagens omfattande arbete med att påverka politik och samhällsattityder, har DHR:s arbete ständigt

drivit gränserna för vad som är möjligt. 2023 som markerar vårt 100-årsjubileum, har vi firat detta anmärkningsvärda arv genom en rad evenemang och aktiviteter.

Ett av de mest uppmärksammande av dem stod jubileumsturnén "Inte Helt 100", ledd av Jesper Odelberg och hans band "Bandet går", ut som en festlig återkommande punkt i firandet under hela året. Turnén, som sträckte sig över hela landet, blev inte bara ett firande av vår gemensamma historia utan också ett sätt att lyfta fram och

adressera de pågående utmaningarna som personer med nedsatt rörelseförmåga möter.

Genom musik, humor och djupgående berättelser, blev turnén en påminnelse om vikten av vår fortsatta strävan efter ett mer inkluderande samhälle.

Vårt förbundsmöte 2023 reflekterade denna strävan, genom att sätta en fast kurs för framtiden och förnya vårt åtagande mot dessa mål. Möjligheten att samlas, diskutera och planera var särskilt meningsfull mot bakgrund av det pågående arbetet och de nya utmaningarna som uppdagas. Idag, trots framstegen, står vi inför en rad hinder, från tillgänglighetsbrister till risker för nedskärningar i socialförsäkringssystemet samt andra stöd och tjänster.

” Vårt förbundsmöte 2023 reflekterade denna strävan, genom att sätta en fast kurs för framtiden och förnya vårt åtagande mot dessa mål. Möjligheten att samlas, diskutera och planera var särskilt meningsfull mot bakgrund av det pågående arbetet och de nya utmaningarna som uppdagas. ”

Förbundsmötet beslöt därför att de viktigaste kärnfrågorna för de kommande tre åren för förbundet att arbeta med är hjälpmedel, personligt stöd och ett universellt utformat samhälle. DHR:s engagemang för att övervinna dessa utmaningar är oförminskat, drivet av en övertygelse om att vårt

arbete är avgörande för att skapa ett samhälle där alla kan delta på lika villkor.

När vi blickar framåt, med 100 år av erfarenhet bakom oss, är vi inspirerade av vår historia och motiverade av de möjligheter som framtiden håller.

Tillsammans fortsätter vi att kämpa för rättigheter, tillgänglighet och inkludering, med målet att varje person med nedsatt rörelseförmåga ska kunna leva ett fullt och rikt liv. Genom att stå enade i detta uppdrag, kan vi se fram emot en framtid där våra gemensamma drömmar och visioner blir verklighet.

Åsa Strahlemo

Förbundsordförande

I samband med årets första nummer av medlemstidningen Funktionshinderpolitik följde en bilaga med vars ambition var att på ett överskådligt vis skildra DHR:s 100 åriga resa från bildandet på midsommarafton 1923 till den organisation DHR är idag.

Året har präglats av framförallt två saker - jubilerandet av DHR 100 år och förbundsmötet i oktober. Både på förbunds- nivå och runt om i landets avdelningar och distrikt/regioner har det firats på olika vis. Framförallt i samband med själva "födelsedagen" kring midsommar var det både små och stora kalas, något som uppskattades av medlemmarna.

Även på förbundsmötet blev det kalas - en festmiddag med dans blev väldigt lyckad och uppskattades av alla.

Sammanfattningsvis kan sägas att det är tur att DHR inte fyller 100 år än på hundra år. Det var ett arbete med höga ambitioner och mycket annat fick stå åt sidan. Men remissvar skrevs, möten närvarades på och debattartiklar skrevs. Bland annat.

En hundraåring ska ju firas ordentligt, och så blev det.

Rättighetspolitik

DHR skapar opinion och påverkar de politiska besluten som rör människor med nedsatt rörelseförmåga. Vi kallar det **rättighetspolitik**.

På förbundskansliet finns den rättighetspolitiska arbetsgruppen (RP-gruppen) som arbetar med att omvandla förbundsmötets och förbundsstyrelsens beslut till praktisk handling. Gruppen har en rättighetspolitisk samordnare och består i övrigt av ombudsmän, förbundssekreterare, kommunikatör och pressekreterare. I mån av tid deltar också förbundsordföranden.

Rättighetspolitiskt arbete omfattar väldigt mycket, och tar alltid avstamp i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Agenda 2030.

RP-gruppen planerar utförandet av tagna beslut, bevakar vår omvärld och framtidsspanar. Gruppen bollar också idéer om nya grepp på traditionell rättighetspolitik.

Strategisk planering är viktigt, men lika viktigt är att skapa utrymme för att kunna agera på omvärldens händelser som sker "just nu".

Jobbsökarträff med Securitas

Bevakningsföretaget Securitas kontaktade DHR i början av året då de ville ha hjälp med att skriva bättre jobbannonser. Vi tipsade om att skriva om arbetsplatsens byggår, hur lokalerna ser ut och att de som arbetsgivare har koll på bidrag till arbetshjälpmedel.

Utöver det ordnade DHR också en digital jobbsökarträff den 28 mars där medlemmar kunde träffa Securitas gällande ett par tjänster de utlyst.

SVT Rapport om arbetsmarknaden

DHR har under flera år arbetat aktivt med arbetsmarknadsfrågor, vilket börjar ge ringar på vattnet. I maj kom ny statistik från SCB som visar på att hälften av personer med funktionsnedsättning har en sysselsättning, jämfört med 81 procent av den övriga befolkningen. I samband med det kontaktades DHR av SVT Rapport och intervjuade Kristian Cornell, ombudsman på DHR med arbetsmarknadsfrågor på sitt bord. Han beskrev både problem med bristande tillgänglighet på arbetsplatser, okunskap hos många arbetsgivare och om att DHR önskar se mer av samverkan mellan facket och arbetsgivarorganisationerna.

Svenska Kyrkan ber om hjälp

Nyhetsinslaget i Rapport gjorde att Svenska kyrkan hörde av sig – även det gällande jobbannonser. Vi gav liknande tips som till Securitas.

Samverkan inom funktionshinderrörelsen

Mycket arbete i arbetsmarknadsfrågan gjordes under året tillsammans med funktionshinderrörelsen. DHR träffade Arbetsmark-

nadsminister Johan Pehrsson, Svenskt näringsliv, fackförbundet ST med flera aktörer.

Samarbetet blev grunden till resultatet att Arbetsförmedlingens regleringsbrev för år 2024 har ett tydligt uppdrag att förkorta ledtiderna för kodning till insatser på AF.

Remissvar och yttranden 2023

Januari

- Bättre konsekvensutredningar

Maj

- Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap SOU 2022:57

Juni

- Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning 30/2022

Juli

- Möjligheternas byggregler avseende tillgänglighet

Utdrag ur remissyttrande avseende

Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap SOU 2022:57

” Idag är våra skyddsrum oftast inte anpassade för personer med funktionsnedsättning. Frågor kring skyddsrum och krisberedskap i allmänhet saknar ett tydligt funktionshinderperspektiv. Vi vill därför se en analys av krisberedskap och skyddsrum utifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som Sverige har ratificerat. Vi menar att denna utredning borde ha gjort en sådan analys på ett grundligt sätt. ”

Tillgänglighet

DHR har länge kämpat för att göra samhället mer tillgängligt för alla. Tyvärr har arbetet med att göra samhället tillgängligt ofta stannat vid prat och inte lett till verklig förbättring. Vad är problemet egentligen? För att ta reda på det fick tillgänglighetskonsult Thomas Wilhelm uppdraget att, med stöd från Bidragsstiftelsen göra en kartläggning.

Kartläggningen bekräftar till stor del vår upplevelse av att många myndigheter har undvikit att ta ansvar för att ge riktlinjer och stöd för att hjälpa olika aktörer att göra rätt från början. Ansvaret för att stödja kommuner i deras inköpsfunktion är otydligt och ingenstans finns det en samlad plats att vända sig till för praktisk vägledning i komplexa projekt. Till exempel kan man kontakta Boverket för regler kring bostadsbyggande, men det finns ingen vägledning för att bygga simhallar, restauranger eller lekparker.

Olika parter som myndigheter, kommuner, designers och användare har tillfrågats om deras upplevda problem och möjliga lösningar. Dessutom har olika aktörer intervjuats för att få en bredare förståelse av situationen.

Kartläggningen och dess slutsatser kommer att vägleda oss i hur DHR bör prioritera sitt arbete med tillgänglighet i framtiden. Vi kanske kan hjälpa kommuner att bli bättre på att vara tydliga beställare med klara förväntningar och krav på leverantörerna. Förhoppningsvis leder det till fler tillgängliga byggnader och miljöer över tid. Men för att detta ska lyckas behöver också kunskapen om tillgänglighet och användbarhet höjas, även bland DHR:s medlemmar.

Under hela 2023 har det firats att DHR uppnått den aktningsvärda åldern av 100 år. Budskapet under året har varit **Hundra år av frigörelse** och blev också titeln på den historiebilaga som följde med första numret av medlemstidningen Funktionshinderpolitik.

Ambitionen med bilagan var att på ett överskådligt vis skildra DHR:s resa från midsommarmötet den 23 juni 1923 i Göteborg till den organisation vi idag känner som DHR. Varje uppslag tog sin utgångspunkt i ett decennium och en sakfråga.

Historiebilagan har varit ett användbart material för landets avdelningar, och trycktes upp i ytterligare en upplaga.

Den officiella födelsedagen var den 17 juni och då dukade avdelningar upp till fest. Men på flera håll valde man att fira på andra dagar. Från förbundet fanns ett kalaspaket att beställa med tårta, ballonger, dukar och serpentiner för att göra kaläst riktigt "kalasigt". Totalt skickades ett 90-tal paket ut till festsugna avdelningar.

En särskild webbplats "dhr100.se" skapades också. Där publicerades en mängd berättelser som medlemmar skickade in. Det var berättelser om vänskap, kamp och om vad DHR har betytt för att orka kämpa i vardagen. Tillsammans har dessa berättelser hjälpt till att belysa historien om DHR. Vad kamratskap har betytt under åren. hur viktigt det är att inte ge upp och att kamp lönar sig.

Historiebilagans första sida

Konsert på tolv platser från norr till söder

Tillsammans med komikern och musikern Jesper Odelberg och Bandet går turnerade DHR runt om i landet under jubileumsåret. Turnén var en stor satsning för organisationen. Totalt blev det tolv föreställningar plus en avslutande konsert på förbundsmötet i Göteborg.

Turnén ställde stora krav på planering och logistik, en inte alldeles enkel uppgift för ett förbund som till vardags arbetar med rättighetspolitik och påverkan, med noll erfarenhet av turnéorganisering.

Men med mycket god hjälp och ett helhjärtat engagemang från lokala DHR-avdelningar i de städer där det var konsert gick det vägen.

Premiär blev det i Gävle i april och redan då stod det klart att Jesper Odelbergs konsert väckte både känslor och engagemang hos publiken.

Varje konsert inleddes med ett kort tal från förbundsordförande Åsa Strahlemo som handlade om DHR och varför det jubilerades.

Många ville prata med DHR

I städer runt om i Sverige mötte DHR politiker och allmänhet för att prata om allt från tillgänglighet till hjälpmedel och personligt stöd.

I anslutning till turnén med Jesper Odelberg och Bandet går genomfördes även politikersamtal och aktiviteter där både inbjudna politiker och allmänheten bland annat fick prova på att ta sig fram med rullstol i en hinderbana.

Liknande aktiviteter och möten med allmänheten genomfördes även på andra platser än där Jesper Odelbergs konsert höll hus.

I november skedde den absolut sista aktiviteten i firandet av DHR hundra år med ett seminarium på Kulturhuset i Stockholm. Rubriken på seminariet var **I framtiden finns inga hinder** och Studion på Kulturhuset fylldes med gäster, talare, moderator och många DHR-vänner.

Redan på förbundsåret 2017 fattades beslutet att 2023 års möte skulle hållas i Göteborg i samband med förbundets 100-årsjubileum. Det var sex år sedan alla hade träffats på ett förbundsår i samma lokal, och det märktes verkligen att alla uppskattade att ses. Trots fördelarna med Teams och Zoom så skapade möjligheten att träffas "på riktigt" en härlig atmosfär och stort engagemang.

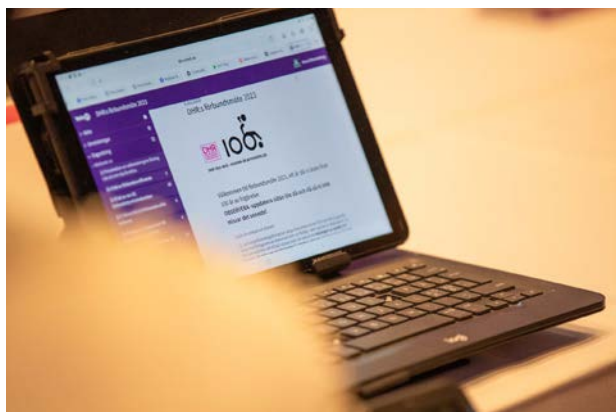
Det enda goda med pandemin vi lämnat bakom oss är att DHR snabbt anpassat sig till den digitala världen. Förbundsåret 2020 genomfördes helt digitalt via VoteliT, och denna gång testade man ett hybridår, både digitalt och fysiskt. Som förberedelse hölls en två timmars digital utbildning i VoteliT via Teams för ombuden under tiden den 26 september till den 6 oktober. Det var utmanande för vissa, men alla visade god vilja och fixade det till slut!

Under förbundsårets första del satt var och en hemma framför datorn för att diskutera och rösta. Sedan reste deltagarna från hela landet till Göteborg, antingen med tåg, flyg eller bil, för att samlas på Scandic Göteborg Central. VoteliT användes även på plats vid röstningarna, vilket gjorde att man slapp manuell rösträkning.

Utöver regelrätta mötesförhandlingar fanns det även tid till annat, som en liveinspelning av podden Hur tänkte ni nu. Två hedersmedlemmar utsågs på förbundsåret, Margareta Persson och Niklas Altermark, vilka även deltog i podden där samtalet handlade om makt.

Även på förbundsåret firades 100 åringen med middag, uppträdanden och dans in på småtimmarna.

Förbundsmöte 2023

Ombuden röstade via det digitala verktyget Votell.

Presidiet. Fr v Margreth Olsson, Marianne Enoksson (sekreterare), Teresia Stålbom och Bengt Eliasson (ordföranden).

Liveinspelning av podden Hur tänkte ni nu? från scenen.

Hedersmedlemmar i DHR: Margareta Persson och Niklas Altermark

Förbundsstyrelsens förslag för att stärka och modernisera DHR har utvecklats genom flera års arbete inom förbundet. Det har inkluderat remissrundor hos regioner och avdelningar, vilket verkar ha bidragit till att förbundsmötet antog förslagen utan större debatt. Kanske det också var en anledning till att det var färre motioner detta år än tidigare.

De femton punkterna konkretiserar hur DHR ska förbättra sin organisation, kommunicera effektivare och locka nya medlemmar. Det handlar bland annat om att förnya internutbildningen och förbättra samarbetet med ungdomsförbundet Förbundet Unga Rörelsehindrade.

Vidare handlar det om att skapa nya digitala kommunikationskanaler där medlemmarna kan ta del av kunskap och information, samt etablera en infrastruktur för nätverk och arbetsgrupper utanför den befintliga organisationsstrukturen.

De flesta förslagen antogs utan ändringar, och ombuden diskuterade punkterna i mindre grupper, vilket resulterade i ett antal tillägg som bland annat fokuserade på att säkerställa att utbildning och andra initiativ också är tillgängliga på lokal och regional nivå.

Förslaget till verksamhetsprogram för åren 2024 till 2026 godkändes också utan debatt. Programmet fastställer att tillgänglighet, hjälpmedel och personligt stöd är prioriterade områden där förbundet kommer att utveckla ett nytt treårigt utbildningsprogram för "kunskapsbärare" inom organisationen.

DHR i media

Jubileumsåret har i hög grad präglat DHR:s arbete med massmedia och sociala medier under 2023. Turnén med Jesper Odelberg, och tillhörande politikersamtal och aktiviteter, fick utrymme i lokala media.

Tyvärr hade vi ett bortfall av personal på pressidan under 2023, men med gemensamma krafter så gjorde förbundskansliet ändå ett bra mediarbete under jubileumsåret.

Jubileumsåret syntes i massmedia såväl när det gällde lokala tårtkalas, allmänna artiklar och intervjuer om vår historia och vårt arbete, samt andra jubileumsaktiviteter och då främst turnén med showen "Inte helt 100", politikerträff samt aktiviteterna som rullstolsrace.

DHR:s debatt på temat skyddsrum och krisberedskap, som påbörjades redan 2022 efter angreppet på Ukraina, har rullat vidare av sig själv med inlägg både från lokalt aktiva och med granskningar oberoende initierade av redaktioner.

Vår kritik av nyinstallerade elbilsladdare som är otillgängliga fick uppmärksamhet efter förbunds-
mötets uttalande.

Det totala antalet artiklar, radio- och tv-inslag var under 2023 180, jämfört med 107 st under 2022. Vilket alltså innebär att vi under jubileumsåret hade 68% fler inslag i media än året innan.

Av antalet inslag i massmedia 2023 var 67 st debattartiklar och insändare.

Av samtliga inslag handlade 34 st om jubiléet på olika sätt.

DHR ingår fortfarande i kampanjen #rimligavillkor, initierad av Fremia, för att kräva höjda ersättningar och bättre villkor för personliga assistenter.

Under slutet av 2023 blossade debatten om "fusk" eller "kriminella nätverk" inom den personliga assistansen upp. Där har DHR lagt in kraft för att kritisera grundfrågeställningen och nyansera debatten.

Samtliga debattartiklar finns att läsa på dhr.se/vad-vi-gor/dhr-i-media/

DHR i sociala medier

På Instagram har @dhr_forbundsansli under 2023 haft runt 1 200 följare och uppdaterats 6–7 ggr/v.

DHR:s sida på Facebook har runt 3 700 följare. Personer som gillar sidan ligger runt 3 500. På Facebook sker uppdateringar 7–8 ggr/v. Avdelningar, regioner, distrikt och enskilda medlemmar bra på att dela förbundets material. De blir också bättre och bättre på att interagera med egna kommentarer, reaktioner och inlägg.

Närvaron på LinkedIn har ökat och under 2023 har DHR uppdaterat 6–7 ggr/v. Antalet följare är fortfarande relativt lågt, men ökade ändå under jubileumsåret från 400 till 567.

X (f.d. Twitter) används av DHR sporadiskt, eftersom kanalen blivit alltmer irrelevant.

Inlägg som handlar om individers prestationer får alltid mest spridning i DHR:s sociala medier. Det kan exempelvis vara presentationer av förbundsstyrelseledamöter, information om vad förbundsordförande gör eller verksamhet på förbundsansliet. Inlägg om rättighetspolitiskt arbete lokalt och regionalt är också populärt. De inlägg som lyckats sämst har handlat om tävlingar och kampanjer där följare måste agera.

I slutet av 2023 påbörjade DHR även dokumentet "Säkerhetstänkande på webb och i sociala medier" som är avsett att spridas både till involverade anställda på förbundet och till de ideellt arbetande aktivister på lokal och regional nivå som administrerar DHR:s nätbaserade kanaler.

DHR:s podd

Under 2023 spelades 4 avsnitt in av DHR:s podd **Hur tänkte ni nu?** som tack vare bidrag från Bidragsstiftelsen har varit igång sedan 2018. Vi använder oss av produktionsbolaget Filt Hinterland för att kunna göra en proffsig produkt.

Sammanlagt har cirka 1 500 lyssningar gjorts under 2023, en liten nedgång från året innan. Förmodligen beror det på att vi inte producerade lika många avsnitt som föregående år.

Det mest lyssnade avsnittet under 2023 är **I spelvärlden är jag fri** där Karolina Celinska och Janna Olzon pratade med Joel Hansson som vid sju års ålder fick en stroke och blev halvsidesförslamad. I dag, drygt 25 år senare, är han en fullfjädrad gamer.

Den sista podden för året spelades in live på förbundsmötet i Göteborg och frågan som ställdes då var **Vad är kamp?**

Samtliga avsnitt av podden Hur tänkte ni nu? finns att lyssna på via dhr.se/vad-vi-gor/podden-hur-tankte-ni-nu.

Tidningen Funktionshinderpolitik

Att det gått hundra år sedan DHR bildades på vanförestalten i Göteborg var inget en läsare av Funktionshinderpolitik kunde missa under 2023. Tillsammans med årets första nummer skickade vi med en bilaga om organisationens historia, som skildrade hur den framväxande kamratreörelsen sedermera blev en rättighetspolitisk organisation med ambitionen och förutsättningar att förändra samhället.

I tidningen mötte vi även Jesper Odelberg som var dragplåstret i DHR:s landsomfattande jubileumsturné och senare under året gjorde vi också nedslag i sommarens många hundraårskalas. Under hösten uppmärksammade vi dessutom DHR:s planer för framtiden som diskuterades vid förbundsmötet i Göteborg.

Men 2023 handlade inte bara om DHR. Tidningen tog upp en rad aktuella ämnen som krisberedskap, psykisk ohälsa och situationen på arbetsmarknaden. Som vanligt skrev vi mycket om tillgänglighet, bland annat genom att granska Boverkets förslag till nya byggregler. Dessutom grävde vi ner oss i FN:s kommande granskning av hur Sverige lever upp till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Under året kom Funktionshinderpolitik ut med fyra nummer som landade hos medlemmar och prenumeranter i mars, maj, september och november. Inför året bytte vi papper och tryckeri för att möta de snabbt stigande kostnaderna för produktionen av tidningen. Upplagan har fortsatt att vara hyggligt stabil, medan annonsmarknaden har varit svag.

Föreläsningar, seminarier med mera

DHR + ABF = Sant

Med förhoppning om en bredare samverkan mellan DHR och ABF, deltog DHR den 30 mars på en nätverksträff för de verksamhetsutvecklare inom ABF som jobbar med funktionshinderorganisationer. Karolina Celinska och Janna Olzon höll en workshop om tillgänglighet och Universell utformning för ett trettiotal personer i ABF:s lokaler i Eskilstuna.

Den 25 maj hölls ytterligare en nätverksträff i ABF:s regi. Denna gång i Stockholm med medlems- och samarbetsorganisationer i ABF. Temat var *Det fortsatt minskade demokratiska utrymmet i civilsamhället* med syftet att kompetensutveckla och nätverka. Fokus låg på hur vi bättre kan stötta varandra i dessa tider. DHR inbjöds att beskriva erfarenheter, strategier och förutsättningar för engagemang inom ramen för mänskliga rättigheter och hur vi ser på utvecklingen över tid sett till ett par år tillbaka.

Maria Johansson tilldelas Vilhelm Ekensteenstipendiet

För att hedra minnet av Vilhelm Ekensteen och hans gärning instiftade DHR 2021 ett stipendium i hans anda. Stipendiet delas ut vartannat år.

2023 års mottagare av stipendiet blev Maria Johansson, tidigare förbundsordförande i DHR. Motiveringen lyder:

"För sitt outtröttliga ideologiska engagemang i funktionshinderrörelsen för allas lika värde och rättigheter och för sin idoga kamp för flickor och kvinnor med funktionsnedsättning.

Som initiativtagare till Torsdagsaktionen visade Maria på att trägen vinner. Under nästan två och ett halvt års tid stod hon, och ju läng-

re tiden gick, allt fler ur funktionshinderrörelsen utanför Rosenbad varje torsdagsmorgon inför regeringens sammanträde med kravet om en utvidgning av diskrimineringslagen med bristande tillgänglighet som en form av diskriminering. Den 4 mars 2014 presenterade regeringen slutligen en proposition och vid årsskiftet 2014/2015 infördes förändringen i lagstiftningen.

Det finns få människor som likt Maria Johansson lever som hon lär. Att till exempel bjuda in till ett möte där en rullstolsanvändare hänvisas till en annan ingång än alla andra får sina fiskar varma av Maria. Många är de som i hasten ändrat möteslokal på grund av Marias tydlighet."

Bort med hindret!

För att underlätta möjligheten att anmäla enkelt avhjälpna hinder till kommunen har DHR tagit fram appen *Bort med hindret!* Den

lanserades den 3 december på internationella funktionshinderdagen.

Med DHR:s app kan vem som helst anmäla ett enkelt avhjälp hinder via sin smartphone varhelst hindret upptäcks.

Framtidens mobilitet

Den 20 april deltog DHR genom Lars-Göran Wadén och Karolina Celinska i ett samtal om Framtidens mobilitet på Tekniska museet i Stockholm, tillsammans med representanter från Toyota och GennyMobility i Sverige.

Ett samhälle som är tillgängligt och lätt att ta sig fram i är attraktivt för alla. Så kan sammanfattningen av kvällens samtal vara.

Sekundantprojektet

Sekundantprojektet drivs av DHR i samarbete med Personskadeförbundet RTP med medel från Arvsfonden och går i korthet ut på skapa jämlika möten med myndigheter. En sekundant har egen erfarenhet av att leva med funktionsnedsättning och kan ge medmänskligt stöd och vara bollplank till den som behöver.

Sekundantens uppdrag går ut på att stödja en person genom att stärka dennes position och tillvarata rättigheter så hen kan känna trygghet inför och under mötet med handläggare. Samarbetet bygger på samspel och förtroende mellan sekundant och den som behöver stöd.

Under året har Sekundantprojektet deltagit i olika evenemang, som DHR:s 100-årsjubileum, för att uppmärksamma projektets arbete. Genom närvaro på sociala medier, delning av information genom samarbetspartners och spridning av infoblad på olika platser och evenemang har projektet nått ut till målgruppen. Rekrytering till en ny samordnare samt sjukdom och dödsfall inom projektet krävde att resurserna fördelades på annat sätt än genom marknadsföring. Trots utmaningarna har projektet ändå kunna anpassa sig till målgruppens behov genom utskick och lokal anpassning av informationsmaterial. Det har varit viktigt att skapa förtroende i den externa kommunikationen för att underlätta för individer att ta kontakt med projektet.

Aktiv närvaro på sociala medier, inklusive egna plattformar och delning genom samarbetspartners har också bidragit till att nå ut till målgruppen. Dessutom har projektet nått målgruppen genom tryckta medier som Personskadeförbundet RTP:s tidning Liv och lokala nyhetsbrev.

För att möta behoven hos sekundanter som ännu inte tilldelats uppdrag har projektet skjutit upp en workshop för att i stället fokusera på handledning, utbildningsmaterial och marknadsföring. Projektet har kommunicerat

aktivt med sekundanterna för att informera dem om projektets framsteg och för att skapa förståelse för förseningar i uppdragstildelning.

Även om vissa utmaningar kvarstår visar sekundanternas vilja att engagera sig att projektet fyller en viktig roll som stöd och bollplank för individer. Viljan att hjälpa och stötta har varit en framträdande egenskap inom projektet och har fortsatt att växa under året.

År 2023 uppdaterades rekryteringsprocessen för sekundanter, vilket möjliggjorde en tydligare profilering av uppdraget och en smidigare urvalsprocess. Sekundantutbildningen utvecklades till att bestå av digitala utbildningstillfällen samt reviderat utbildningsmaterial. Under året kom ytterligare åtta sekundanter redo att ta uppdrag. En expertgrupp bildades som består av tidigare och nya sekundanter för kontinuerlig dialog och feedback kring projektets processer och innehåll.

Sekundantprojektet fortsätter att utveckla sin metod genom kontinuerlig utvärdering och feedback från sekundanterna. Genom en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder formuleras underlag för framtida volontärverksamhet.

Medlemsservice

Erik Wernström

Åsa Stoltz

På förbundskansliets medlemsservice arbetar Åsa Stoltz och Erik Wernström. Mycket tid går åt till att besvara mejl och telefonsamtal från medlemmarna. Under 2023 svarade Åsa och Erik på 507 telefonsamtal från medlemmar under telefontiden. Antal mejl var 1049 stycken.

Förbundet behöver kunna rapportera korrekt antal distrikt och avdelningar till Socialstyrelsen, eftersom det är vad statsbidraget utgår från. Därför är det viktigt att samtliga avdelningar och distrikt/regioner lämnar in sina redovisningar från föregående år. Trots "tjat" är det fortfarande svårt att få in verksamhetsberättelser från avdelningar och distrikt/regioner.

DHR hade vid årsskiftet en riksförening, 21 distrikt och 115 avdelningar varav 16 med begränsad verksamhet. En avdelning lades

ner under 2023. DHR har, likt i stort sett alla ideella organisationer i Sverige, ett minskande medlemstal. Medlemsservice har ställt frågan Varför? till de som under året valt att avsluta sitt medlemsskap. Nedan listas de vanligaste orsakerna till varför en medlem avslutar sitt medlemskap utifrån de 484 som svarat på frågan.

- Avlidna: 227
- Bristande betalning: 74
- Egen begäran: 153
- Det är för dyrt: 3
- Hög ålder/sjukdom: 9
- Lokal verksamhet brister: 6
- Nedlagd avdelning: 0
- Övriga anledningar: 12

Juridisk rådgivning

DHR samarbetar med juristbyrån Juridisk Assistans gällande rådgivning till DHR:s medlemmar sedan mars 2023. Rådgivningen är kostnadsfri för medlemmar.

Det finns tre jurister på Juridisk Assistans som alla har specialistkompetens inom allt som rör myndighetsjuridisk och offentlig

Sofie Stråhlén, Malin Palm, Jessica Engde. på Juridisk Assistans

rätt, såsom till exempel socialförsäkringsrätt, socialrätt och den förvaltningsrättsliga processen.

Till skillnad mot tidigare, finns ingen särskild telefonid för att ställa sina frågor. Ett mejl räcker (inklusive medlemsnummer) och svar kommer. Emellanåt är det lite mer komplicerade frågor som kräver telefonkontakt.

Under tiden mars-december har frågorna bland annat handlat om personlig assistans, bostadsanpassning, merkostnads- och aktivitetsersättning och sjukersättning.

Juristerna har även gått igenom olika domar och utredningar och rådgett och gett tips om hur individen kan gå vidare i sin process.

DHR:s servicekontor Norr

Inom upptagningsområdet har Ulrika Pihl, administratör på servicekontor Norr, bistått distrikt och avdelningar med omvärldsbevakning och informationsspridning, varit bollplank för idéer, stöttat i arbetet med webbsidor, samt erbjudit support inom digitala verktyg och programvaror.

Ulrika Pihl, administratör servicekontor Norr

Servicekontoret har även stöttat i arbetet med lokala aktiviteter kopplade till förbundets 100-årsjubileum, samt inför Skellefteåavdelningens 80-årsjubileum och Umeåavdelningens 70-årsjubileum 2024 och samlat in och sammanställt historiskt DHR-material.

På nationell nivå har Ulrika utbildat och stöttat webbansvariga i avdelningar och distrikt/regioner, uppdaterat information på förbundets webbsida och sociala medier, samt berett och föredragit avdelnings- och distriktsärenden för förbundsstyrelsen.

DHR:s internationella arbete

House of hope/Hoppets hus. Foto från MyRight

DHR:s internationella arbete flyttade från Sri Lanka till Etiopien i december 2022.

Under 2023 tog projektet fart och samarbetet fördjupades med DHR:s systerorganisation i Etiopien ENAPPD (Ethiopian National Association of Persons with Physical Disabilities).

ENAPPD är en icke-statlig, ideell och humanitär organisation som grundades 1991 för att arbeta med ekonomiska, sociala och politiska rättigheter för människor med fysiska funktionshinder över hela Etiopien.

Organisationen har mer än 15 000 medlemmar i alla delar av Etiopien.

Huvudsyftet med samarbetet är att främja respekten för mänskliga rättigheter, lika möjligheter och fullt deltagande för personer som lever med fysiska funktionshinder. De primära målgrupperna är kvinnor med funktionshinder, aktiva män med funktionshinder och personer som bor i de områden där ENAPPD är verksamt.

Utmaningar som projektet kommer att arbeta med är de utmaningar som projektets målgrupp står inför; diskriminering, arbetslöshet, bristande medvetenhet om de egna rättigheterna och samhällets bristande förståelse för potentialen hos målgruppen.

Projektet kommer att inrikta sig på att förändra den egna självbilden hos målgruppen för att få dem att förstå sin egna potential och sina rättigheter i samhället. Även utbilda tjänstemän och politiker i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Tanken är att hitta statliga tjänstemän som vill arbeta för inkludering av personer med fysiska funktionsnedsättningar i samhället, och då med stöd av ENAPPD.

Målet för projektet är att i slutet av 2027 har de flesta statliga organisationer tillägnat sig kunskap om vad det innebär att leva med en fysisk funktionsnedsättning och om vikten av tillgänglighet och inkludera människor som lever med fysiska funktionshinderfrågor om de lagar som de kan utveckla.

Nordiska Handikappförbundet

Nordiska Handikappförbundet (NHF) är en samarbetsorganisation för de nordiska rörelsehinderförbunden som DHR var med och startade 1946. De övriga förbunden i NHF är Dansk Handicap Forbund från Danmark, Invalidförbundet rf från Finland, Själfbsbjörg landssamband hreyfihamlaðra från Island samt Norges Handikapforbund från Norge.

NHF hade under 2023 två möten. I maj träffades NHF i Reykjavik och det andra mötet hölls i november som ett digitalt online möte. Under mötet i Reykjavik diskuterades möjligheterna för NHF att i högre grad påverka arbetet i Nordiska Ministerrådet med frågor som är viktiga för personer med nedsatt rörelseförmåga i de nordiska länderna. På mötet beslutades att lyfta frågan om parkering för personer med nedsatt rörelseförmåga som ett ämne inom vilket man vill påverka arbetet i Nordiska Ministerrådet. För övrigt diskuterades bland annat ämnet tillgänglig turism.

Vid höstens möte beslutade NHF att sända två skrivelser till Nordiska Ministerrådet. Den ena gällande tillgängliga laddplatser för el-bilar och den andra gällande tillgänglig turism. En tredje skrivelse om parkering för personer med nedsatt rörelseförmåga beslutades att sändas senare. Ett tema under mötet var två aktuella frågor som det arbetas med inom EU – det europeiska funktionshinderkortet och ett europeiskt parkeringstillstånd för personer med nedsatt rörelseförmåga.

DHRs förbundsstyrelse t o m 22 oktober 2023

Förbundsordförande
Åsa Strahlemo

Vice förbundsordförande
Lars-Göran Wadén

Kassaförvaltare/Ledamot
Jihad Menhem

Ledamot
Annelie Arnesdotter

Ledamot
Sylwia Godzek

Ledamot
Johannes Persson

Ledamot
Liza Syeda

DHRs förbundsstyrelse fr o m 23 oktober 2023

Förbundsordförande
Åsa Strahlemo

Vice förbundsordförande
Christina Swanberg

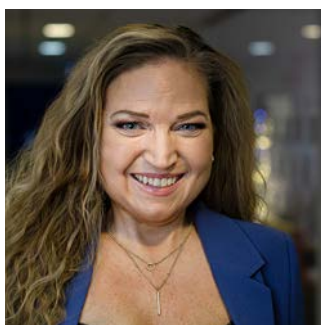
Kassaförvaltare/Ledamot
Erika Wermeling

Ledamot
Lena Haglöf

Ledamot
Henrik Larsson

Ledamot
Nina Stattin

Ledamot
Elin Åkesson

Här finns DHR representerat

DHR är medlem i:

Arbetarnas Bildningsförbund (ABF)
Arbetsgivarföreningen FREMIA (fd KFO)
Design för alla Sverige - nationell
medlemsorganisation i EIDD
Folkrörelsernas Arkivförbund
Folkrörelsernas Samarbetsorgan för
Lotterifrågor
Folkspel (ägs av ovanstående)
FQ - Forum Kvinnor och Funktionshinder
HandikappHistoriska Föreningen (hhf)
MyRight
Nordiska Handikappförbundet
SIS - Swedish Standard Institute Svenska
Svenska FN-förbundet

DHR är delägare i:

Mobilitetscenter

DHR är representerat i:

Anna-Stina och John Matssons
Minnesfond för sonen Johan
Sophia Nilssons Minnesfond
Norrbäck-Eugeniastiftelsen
Regeringens Funktionshinderdelegation
Stiftelsen Harry Thulins Minne
Svenska Kommittén för
Rehabilitering (SVCR)
Unik Försäkring
Parasport, ParaMe (projekt)

Arbets-, samråds- och referensgrupper:

ABF:s Studiekommitté
Arbetsmiljöverkets samråd med
funktionshinderorganisationer
Boverkets samrådsorgan med
funktionshinderorganisationer
Civilsamhällets nätverk för en svensk MR-
institution

Förbundet Sveriges Arbetsterapeuters
brukarråd

Integritetsskyddsmyndigheten, Data-
skyddsombud

Kulturens bildningsverksamhet. TK-appen,
projektets referensgrupp

Lunds universitet, referensgrupp forsknings-
projekt

Myndigheten för delaktighet, funktionshinder-
råd

Riksantikvarieämbetet/Kulturrådets samråd

RISE, Safe evacuation at sea. Referensgrupp

SIS Sektorforum Bygg

SIS/TK 453 Referensgrupp Tillgänglighet
och användbarhet i byggd miljö

SIS/TK 536 Samordningsgrupp
tillgänglighet

SIS/TK 598 Areamätning och
funktionsplanering i byggnader

SJ:s Handikappråd

Socialdepartementet, patientråd

Socialstyrelsens rådgivande nämnd i
funktionshinderfrågor

STIL:s Jury för STIL-priset

SKR, referensgrupp angående pandemin

Södertörns högskola, referensgrupp
forskningsprojekt

Trafikverkets tillgänglighetsråd

Umeå Universitet, PROACTIVE, EU-projekt.
Rådgivande panel

Adjungerade till Förbundsstyrelsen

Förbundet Unga Rörelsehindrade

Oscar Sjökvist

Föreningen För Kortvuxna, FKV

Monika Dalqvist

Arbetsutskottet (AU)

T o m förbundsmötet i oktober:

Åsa Strahlemo

Lars-Göran Wadén

Jihad Menhem

Efter förbundsmötet:

Åsa Strahlemo

Christina Swanberg

Erika Wermeling

Revisorer

Ordinarie

Stefan Martinson, Karlskoga

Arne Premback, Bromma

Auktoriserad revisor

Monica Hedberg, Pwc

Valberedning

Rasmus Isaksson, Stockholm

Wenche Willumsen, Esilstuna

Ingela Larsson, Stockholm

Bengt Silfverstrand, Viken

Arbetsgruppen för stadge- och organisationsfrågor (SOG)

(Utses av förbundsstyrelsen)

Marianne Enoksson, Göteborg

Lena Haglöf, Stockholm

Helena Hagberg, Västerås

Kommittén för direktval

Åsa Lindqvist, Boden

Ritva Korva Thuresson, Karlskoga

Statistik

Antal medlemmar 2023-12-31: **7 302**

Kvinnor: **4 339**

Män: **2 963**

Uppgett att de har nedsatt rörelseförmåga: **2 331**

Kvinnor med nedsatt rörelseförmåga: **1 333**

Män med nedsatt rörelseförmåga: **998**

Har annan funktionsnedsättning: **465**

Kvinnor med annan funktionsnedsättning: **280**

Män med annan funktionsnedsättning: **185**

Ansökan om medlemskap 2023: **528**

73 av dessa valde att antingen själva avsluta medlemskapet under året eller stängdes av på grund av bristande betalning.

Antal avdelningar: **115** (varav 16 med begränsad verksamhet)

Antal distrikt: **21**

Riksförening: Föreningen För Kortväxta, FKV

DHRs förbundskansli

Förbundsstyrelsen har ett kansli till sitt förfogade. På kansliet verkställs beslut som förbundsmötet, förbundsstyrelsen, arbetsutskottet och övriga förtroendeorgan tar.

Kansliet leds av förbundssekreteraren. Bemanningen bestod vid 2023 års slut av 18 heltidstjänster fördelat på 18 personer. Av de anställda var 11 kvinnor och 7 män.

Det löpande arbetet handlar om att svara på telefonfrågor via Medlemsservice, ge stöd till avdelningar och distrikt/regioner liksom till förbundsordförande och övriga i styrelsen. Det handlar också om att aktivt arbeta med det rättighetspolitiska arbetet. Det kan vara att skriva underlag för remissvar, skriva och försöka få ut debattartiklar, sammanställa pressmeddelanden, göra uppvaktningar av politiker och andra makthavare. Likaså att hålla sig á jour med vår omvärld och agera när det behövs.

Arbetet på förbundskansliet påverkades till en början av försiktighet på grund av pandemin, men personalen har under året succesivt återgått till full närvaro på kansliet.

En stor del av 2023 har arbetet kretsat kring 100 års jubiléet. Material har tagits fram och planering samt genomförande av året har gjorts. För att kunna genomföra jubileumsåret på ett professionellt sätt fortsatte samarbetet med kommunikationsbyrån Hemma

Källaren i samma fastighet kansliet finns i rensades och bomrades igen. I samband med det startades en Webshop eftersom utrymmet att förvara och hantera material i stort sett försvann. Webshopen har sitt lager i Borås och utskick av profilmaterial sker nu därifrån.

Mindre arbetsgrupper bildades för att kunna genomföra jubileumsårets olika evenemang, som. Det blev också ett bra sätt att stärka "vi"-känslan på kansliet.

HR-administratören, arbetsmiljöombudet och förbundssekreteraren har under året haft regelbundna möten inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. De flesta

av dessa möten under verksamhetsåret har hållits på kansliet.

En skyddsround har genomförts och följts upp.

Personalmöten har hållits i genomsnitt en gång i månaden delvis genom Teams och på plats på kansliet.

Ett arbetsmiljöombud är utsett av Unions medlemmar vid DHR:s förbundskansli.

Avtal om företagshälsovård finns med Glo-ben hälsan. Personalen på kansliet erbjuds en hälsoundersökning vartannat år. På grund av pandemin har besöken skjutits upp men räknas kunna återupptas 2024.

Kansliets policy har reviderats under året.

Ombudsman och jurist Eugenia Rudenberg gick på tjänstledighet i augusti för att testa ett annat jobb.

I december anställdes Lars-Göran Wadén på 75 procent som ombudsman och digital kommunikatör.

Personalen på kansliet

Lars-Göran Wadén

Ulrika Pihl

Kristian Cornell

Angelica Engmarker

Stefan Sundquist

Amad Lindblom

Karolina Celinska

Lena Malmberg

Virginia Andersson

Albert Martinsson

Janna Olzon

Ken Gammelgård

Eugenia Rudenberg

Peter Ojala

Åsa Stoltz

Erik Wernström

Frank Lembcke

Förbundssekreterare

Ken Gammelgård

Ekonom

Frank Lembcke

Ekonomiadministration

Angelica Engmarker

HR/administratör

Virginia Andersson

Medlemsservice

Erik Wernström

Åsa Stoltz

Rättighetspolitisk samordnare:

Karolina Celinska

Ombudsmän:

Eugenia Rudenberg

(tjänstledig f rom augusti)

Kristian Cornell

Peter Ojala

Lars-Göran Wadén (även sociala medier)

Pressekreterare (via Bridragsstiftelsen)

Lena Malmberg

Kommunikatör

Janna Olzon

Administratör servicekontor Norr

Ulrika Pihl

Organisationsutvecklare

Stefan Sundquist

Projektledare

Amad Lindblom (Sekundantprojektet)

Tidningen Funktionshinderpolitik

Ansvarig utgivare och redaktör

Albert Martinsson

Årsredovisning 2023

- Förvaltningsberättelse sid 31
- Bokslut sid ??

Förvaltningsberättelse 2023

Allmänt om verksamheten

DHR (org.nr. 802000-6352) är en riksfattande demokratisk, ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation.

DHR driver rättighetspolitik vars mål är att personer med nedsatt rörelseförmåga ska vara fullt jämställda, jämlika och delaktiga i samhället.

Detta arbete har sin utgångspunkt i FN:s deklaration för mänskliga rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt av DHR:s förbundsmöte antagna policydokument.

DHR verkar genom att bedriva opinionsbildning samt informera om frågor som rör personer med nedsatt rörelseförmåga. DHR verkar också genom att vara en mötesplats för kunskapsutbyte. I DHR:s avdelningar bedrivs kamrattstödande verksamhet.

Förbundet har sitt säte i Stockholms kommun.

Förbundet är organiserat i följande organisationsled: riksförbundet, distrikt/regioner, avdelningar samt riksföreningar. Samtliga organisationsled är självständiga juridiska personer. DHR hade vid årsskiftet 21 distrikt/regioner och 115 avdelningar, varav 13 hade begränsad verksamhet, samt en riksförening. 6 avdelningar lades ned under 2022.

Medlemskap i DHR erhåller den som vid inträdet förklarar sig lojal med förbundets ändamål samt betalar fastställd medlemsavgift. Antalet medlemmar var vid årets slut 7 604, vilket är 593 färre än ett år tidigare. Av medlemmarna är 4 390 kvinnor och 3 214 män. 585 personer ansökte om medlemskap under året.

Riksförbundets verksamhet finansieras till största del med ett statsbidrag samt med medlemsintäkter. För att få en budget i balans är inkomna arv en ytterst väsentlig men samtidigt svåröversäglig beståndsdel på

intäktssidan.

Förbundsmötet som hålls vart tredje år är förbundets högsta beslutande organ.

Förbundsstyrelsen är mellan förbundsmötena förbundets högsta beslutande organ. Förbundsstyrelsen företräder riksförbundet och leder dess verksamhet. Förbundsstyrelsen består av sex ledamöter samt förbundsordföranden. Adjungerade till förbundsstyrelsen är dessutom en representant för DHR:s riksförening Föreningen för Kortväxta, FKV samt en representant för Förbundet Unga Rörelsehindrade. Förbundsstyrelsen genomförde under året 6 protokollförda möten, samtliga som digitala distansmöten.

Förbundsstyrelsens arbetsutskott som består av förbundsordföranden, vice ordföranden och kassaförvaltaren hade ett förberedande möte inför samtliga förbundsstyrelsemöten. För att bistå förbundsstyrelsen i stadge- och organisationsfrågor har styrelsen utsett en arbetsgrupp på tre personer utanför förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen har ett kansli till sitt förfogande. På kansliet verkställs beslut som förbundsmötet, förbundsstyrelsen, arbetsutskottet och övriga förtroendeorgan tar. Kansliet leds av förbundssekreteraren. Bemanningen bestod vid 2022 års slut av 13,3 heltidstjänster fördelat på 16 personer. Av de anställda var 9 kvinnor och 7 män.

Väsentliga händelser under året

Även under 2022, speciellt under första halvåret, fortsatte pandemin att präglade verksamheten. Att genomföra fysiska möten, seminarier och utbildningar var något som vi därför fortsatte att undvika. I stället har en stor mängd digitala möten genomförts. För att underlätta för medlemmar som fortsatt känt sig obehagliga med den digitala tekniken har vi även detta år erbjudit särskilda utbildningar för att öka den digitala kompetensen.

Den fortsatta pandemin har tyvärr lett till att många medlemmar känt sig utanför då verksamheten lokalt på många håll varit pausad. Bristen på lokal verksamhet har också lett till att flera valt att lämna DHR, vilket tydligt framkommit under 2022. När restriktionerna under hösten lättade blev det därför viktigt för många avdelningar att åter få i gång fysiska möten och träffar.

Även förbundsstyrelsens arbete påverkades av pandemin. Förbundsstyrelsen fortsatte att hålla sina sammanträden digitalt, vilket innebär att styrelsen inte träffats fysiskt en enda gång sedan den tillträdde i oktober 2020. På förbundskansliet fortsatte de allra flesta att jobba hemifrån under våren och först till hösten började man till viss del att återvända till kansliet. För att förbättra sammanhållningen och för att få en bättre överblick av samtliga medarbetares arbetssituation bestämdes i samband med att höstterminen inleddes att personalen ska vara på kansliet minst två dagar i veckan – tisdagar och onsdagar.

Under 2022 inleddes arbetet med förberedelser för jubileumsåret och förbundsmötet 2023. Vi äskade om bidrag från vår Bidragsstiftelse och blev beviljade 1,5 miljoner kronor för planerande och verkställande av DHR:s 100-års firande. Därtill beslutade förbundsstyrelsen att avsätta högst totalt 3 550 000 kronor ur det egna kapitalet för jubileumsfirandet. För att hjälpa och stötta förbundskansliet med arbetet kring såväl jubileumsåret som förbundsmötet anlätades redan under hösten 2022 två konsulter från en kommunikationsbyrå. Uppbokning av konferenshotell i Göteborg för förbundsmötet genomfördes också under hösten.

Främjande av förbundets ändamål

Rättighetspolitik

DHR skapar opinion och påverkar de politiska besluten som rör människor med nedsatt rörelseförmåga. Vi kallar det rättighetspolitik.

I samband med Rysslands invasion av Ukraina februari 2022 blossade en debatt upp gällande bristen på skyddsrum, och i synnerhet bristen på tillgängliga skyddsrum. Detta påminde oss om den utsatthet personer

med nedsatt rörelseförmåga står inför om en större katastrof inträffar i samhället. Belägg för påståendet om att många personer med nedsatt rörelseförmåga känner sig otrygga och att denna känsla förstärks i oroliga tider fick vi genom den minienkät vi genomförde och som resulterade i rapporten "Känner du dig trygg?" DHR släppte denna rapport på internationella funktionsrättsdagen den 3 december.

Det DHR ser behövs, är betydligt mer individuella stödinsatser som ledsagning, hemtjänst, assistans med mera som gör att människor inte blir isolerade och känner oro i tanken på kris. Det är orimligt att människor med funktionsnedsättning ska vara beroende av anhöriga eller grannar.

Inför valen 2022 skapades en strategi som byggde på tre frågor på tre nivåer. På avdelningsnivå var frågan "Tillsvidarebeslut - inte begränsade i tid", och på regional nivå var frågan "Inga avgifter på hjälpmedel". På riksförbunds nivå handlade frågan om att främja social och politisk inkludering och säkerställa lika rättigheter för alla.

Som stöd för det lokala och regionala arbetet skapades ett så kallat "valkit" innehållandes bland annat underlag till insändare/debattartiklar, foldrar med argument inför samtal med ansvariga och andra intresserade, affischer samt lite "give aways". En checklista för tillgängliga valstugor fanns också med i "valkitet" tillsammans med en tumstock för mätning av valstugor.

DHR tillsammans med Disability Rights Defenders Sweden och Talerättsfonden mot diskriminering lämnade 2021 in en stämningsansökan till Stockholms tingsrätt gällande att en privatperson som använder rullstol anser sig ha utsatts för diskriminering då han inte har kunnat tanka på obemannade IN-GO-stationer tillhörande Circle K Sverige AB.

I oktober 2022 kom så domen – och vi vann ett av tre ärenden. Det vill säga en av tre bensenmackor ansågs brista i tillgänglighet. Det är svårt att vinna denna typ av mål, och även om det inte gick hela vägen kan vi vara mycket nöjda.

Den 10 mars 2022 höll DHR och FUB tillsammans med Liberalerna ett digitalt seminarium, med över hundra personer som lyssnade, om kravet på en statlig ursäkt till alla människor som suttit på institution.

I mars reste förbundet till DHR Enköping och höll en workshop om Agenda 2030 för drygt 50 medlemmar. I oktober var det DHR Kronobergs tur att lära sig mer om Agenda 2030. Ett tiotal medlemmar från olika avdelningar deltog. Kammarkollegiet kontaktade DHR med önskan om att få kunskap om Agenda 2030 och tillgänglighet. Workshopen hölls digitalt i april och cirka 30 personer från olika avdelningar inom myndigheten deltog.

Den 18-19 maj deltog DHR med en monter på Hjultorget som höll till på Kistamässan i norra Stockholm. Det budskap vi förde fram i vår monter var att hjälpmedel inte ska kosta något och att det ska vara lika i hela landet oavsett var man bor.

Remissvar och yttranden

Under året skrev DHR 7 remissvar och yttranden. De handlade om: skattelättnad för arbetsresor, utökat skydd mot diskriminering, Försäkringskassans allmänna råd om merkostnadsersättningen, skattesänkningar för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning, reseavdrag för arbetsresor med bil, bekämpning av bidragsbrott samt Arbetsförmedlingens förslag till föreskrifter om uppgiftsskyldighet för leverantörer.

Organisationsöversyn

Ett beslut som togs på förbundsområdet 2020 var att en översyn av DHR:s organisationsstruktur skulle göras under kommande mandatperiod. Målet med översynen är att modernisera och stärka organisationen samt göra den mera attraktiv och engagerande för nuvarande och presumtiva medlemmar. Resultatet av översynen ska presenteras på förbundsområdet 2023 där också eventuella åtgärder i anslutningen till översynen ska beslutas om.

I juni 2022 överlämnade arbetsgruppen för DHR:s organisationsöversyn sin rapport med förslag till förbundsstyrelsen. Under hösten sände förbundsstyrelsen ut förslagen i rap-

porten på remiss brett i organisationen.

DHR i media

Under 2022 var antalet artiklar, radio- och TV-inslag 107, varav 42 var debattartiklar. DHR har medvetet satsat på att gå ihop med organisationer som delar våra intressen, för att göra gemensam sak i specifika frågor. Exempel på en sådan debattartikel är "Gör som Norge – gör funktionsrättskonventionen till lag", skriven tillsammans med Förbundet Unga Rörelsehindrade med flera. Det enskilt största genomslaget var på temat "Skyddsrum" eller "Krisberedskap" efter angreppet på Ukraina. Den frågan gav 12 publiceringar.

En satsning på Instagram som kanal skedde under året. Instagram ger en ökad synlighet bland ickemedlemmar och vi når en yngre målgrupp än Facebook. På Instagram har vi under 2022 fått runt 1200 följare. DHR:s sida på Facebook har runt 3 400 följare. Närvaron på LinkedIn har ökat. Där är dock antalet följare fortfarande relativt lågt, runt 400.

Under 2022 gjordes 5 avsnitt av DHR:s podd "Hur tänkte ni nu?" som tack vare bidrag från Bidragsstiftelsen har varit i gång sedan 2018. Sammanlagt har cirka 2 000 lyssningar gjorts under 2022, en liten nedgång från året innan.

Tidningen Funktionshinderpolitik

Det mörka året 2022 satte sina avtryck på Funktionshinderpolitikens sidor, både vad gäller innehållet i text och bild och allt högre kostnader för tryck. Rysslands krig mot Ukraina letade sig även in i Funktionshinderpolitik där vi bland annat uppmärksammade den svåra situation som många flyktingar med funktionsnedsättning hamnar i när de kommer till Sverige. Samtidigt har tidningen fortsatt att gräva i missförhållanden och möjligheter inom den svenska funktionshinderpolitiken.

Under året kom Funktionshinderpolitik ut med fyra nummer som hamnade hos medlemmar och prenumeranter i februari, maj, september och november. Upplagan har fortsatt att vara förhållandevis stabil, vilket har varit ett ljus i mörka tider.

Sekundantprojektet

Sekundantprojektet drivs av DHR i samarbete med Personskadeförbundet RTP med medel från Arvsfonden och går i korthet ut på att skapa jämlika möten med myndigheter. En sekundant har egen erfarenhet av att leva med funktionsnedsättning och kan ge medmänskligt stöd och vara bollplank till den som behöver.

Första året i projektet har det varit stor fokus på rekrytering och utveckling av sekundantutbildningen i samråd med blivande sekundanter. 10 personer rekryterades under året som sekundanter till projektet. Dessa deltog i en fysisk 2-dagars utbildning i Stockholm. Projektet har också nyrekryterat en kommunikatör och en samordnare vilka börjar under kommande projektår.

Medlemsservice och DHR:s servicekontor Norr

Under 2022 besvarade förbundskansliets medlemsservice på 365 telefonsamtal från våra medlemmar.

Tack vare ekonomiskt stöd från Bidragsstiftelsen har vi kunnat fortsätta att driva DHR:s servicekontor Norr med en anställd. Servicekontoret i Umeå servar avdelningar och distrikt i Västerbotten, Norrbotten och Jämtland med information, textproduktion, utskick, webbarbete, hjälp i digitala frågor med mera.

Vår anställda på servicekontoret har under året bland annat stöttat DHR Skellefteåavdelningen i arbetet med att övergå från begränsad verksamhet till en avdelning med egen styrelse och normal verksamhet. Tack vare ett gott engagemang från många inom Skellefteåavdelningen har avdelningen dessutom ökat sitt medlemsantal.

Juridisk rådgivning

Medlemmar i DHR kan få juridisk rådgivning per telefon sedan ett antal år tillbaka, utan kostnad. Denna medlemsförmån delar DHR med Personskadeförbundet RTP. Jurist Erik Ward, specialiserad på socialförsäkringsfrågor och med yrkeserfarenhet från Försäkringskassan, svarar på frågor en gång i veckan. Liksom föregående år är frågor om merkostnadsersättning vad medlemmar främst har önskat svar på under 2022.

DHR:s internationella arbete

DHR har via MyRight haft utvecklingssamarbetsprojekt på Sri Lanka under flera år. Det senaste projektet har pågått sedan 2018 och skulle avslutas 2021, men förlängdes ett år då pandemin försvårade genomförandet av aktiviteter planerade för 2021. Även 2022 har i stora stycken präglats av pandemin, flera av de fysiska aktiviteterna har fått genomföras digitalt i görligaste mån.

Projektet har genomförts i samarbete med SLFRD (Sri Lanka Foundation for the rehabilitation of the Disabled), en paraplyorganisation som stöttar den lokala organisation WOPD (Wellassa Organization of Persons With Disabilities). Projektets syfte har varit att bygga upp den lokala organisationen WOPD.

Projektet avslutades under 2022 och resulterade i att det finns lokala organisationer som arbetar flitigt med påverkansarbete både lokalt och nationellt genom deltagande i SLFRD. DHR:s förbundsordförande Åsa Strahlemo besökte Sri Lanka och våra samarbetsorganisationer under hösten 2022 för att avsluta projektet och se på framtida samarbetsvägar.

Planering för kommande internationellt samarbete har påbörjats parallellt genom en förstudie om möjligt projekt i Etiopien.

Nordiska Handikappförbundet

Nordiska Handikappförbundet (NHF) är en samarbetsorganisation för de nordiska rörelsehinderförbunden, som DHR var med och startade 1946. NHF hade under 2022 två möten. Det första hölls i Oslo i maj och det andra i Stockholm i oktober. Nytt för året var att även representanter för förbundens ungdomsorganisationer var inbjudna att närvara vid mötena.

FN:s funktionsrättskonvention och hur denna kan användas i förbundens påverkansarbete, frågor kring nationella regler för parkeringstillstånd för rörelsehindrade, hur kan man idka påverkansarbete inför nationella val samt strategier för Independent Living var ämnen som diskuterades på mötena.

Resultat och ställning

Årets resultat blev 1 516 034 kronor – ett väldigt gott resultat på drygt 5,3 miljoner kronor bättre än budget. Det budgeterade resultatet för 2022 låg på -3 797 000 kronor.

Det som påverkat utfallet positivt jämfört med budget kan sammanfattas enligt följande: statsbidraget 180 000 kronor, utdelning från Humanfonden 170 000 kronor, hyresintäkter

160 000 kronor, extra utdelning från Folkspel drygt 100 000 kronor, sålda kansli-tjänster 100 000 kronor, lägre kostnader för bland annat resor, konferenser och hotell 740 000 kronor, utdelning av överskott från Folksam Liv 750 000 kronor, REA-vinster från värdepappershandel nästan 1 400 000 kronor samt inkomna arv drygt 1 400 000 kronor.

Med anledning av beslutet på senaste förbundsmöte om en ekonomisk genomlysning "för att få en långsiktig livskraftig ekonomi" presenterades på förbundsstyrelsens möte i juni en uppföljning av förbundets ekonomi under åren 2008 - 2021. Det kan konstateras att DHR efter det katastrofala året 2008, då vi hade ett negativt resultat på knappt 8 miljoner kronor, från och med 2009 haft en stabil ekonomi. Under dessa år är det endast tre gånger som resultatet varit negativt, som samtliga inträffat under år med förbundsmöte. Med resultatet från 2022 medräknat har vi från 2009 i snitt haft ett positivt resultat på 770 000 kronor per år. Räknar vi med endast de senaste fem åren är det positiva resultatet hela 1 430 000 kronor i snitt per år.

DHR har ett kapital på drygt 30 miljoner kronor. Marknadsvärdet för DHR:s värdepappersinnehav är dock betydligt högre. Någon risk för ekonomiskt sammanbrott skymtar inte. Under de senaste 15 åren har förbundet i snitt fått in drygt 2,9 miljoner kronor per år i arv. För de senaste fem åren är motsvarande siffra nästan på samma nivå med drygt 2,6 miljoner kronor. Under en längre tid har det spekulerats i att arven kommer att minska, vilket dock inte skett.

Det stora orosmolnet är det ständigt sjunkande antalet medlemmar. Från ett med-

lemsantal på 17 310 år 2008 till årets 7 604 innebär en minskning på hela 9 706 medlemmar eller med 56 procent på 15 år. De senaste åren har medlemstappet bromsat in lite grann men var fortfarande oroande höga på knappt 17 procent på 5 år. Med denna utvecklingstakt kommer det att ta flera år innan vi förhoppningsvis kan se en nettoökning av antalet medlemmar.

Förutom att färre medlemmar även ger mindre medlemsintäkter påverkar det också hur många avdelningar DHR har. Ju färre medlemmar och avdelningar, desto mindre i statsbidrag.

På utgiftssidan har DHR lyckats minska på utgifterna i jämn takt. Även personalkostnaderna har sjunkit rejält från 11 878 000 kronor år 2008 till 8 512 000 kronor år 2019. De tre senaste åren har det dock skett en liten ökning i och med att projektpersonal anställts. Dessa finansieras dock med externa projektmedel.

Om vi ser framåt har vi ett stort behov att få stopp på medlemstappet. Vi behöver också få in nya finansieringskällor i allt högre grad. Att ytterligare slimma ekonomin med färre anställda anser inte förbundsstyrelsen vara en framkomlig väg om förbundet ska lyckas upprätthålla en trovärdig verksamhet och fortsätta att vara en viktig funktionshinderpolitisk aktör i samhället.

En blick på 2023

För DHR kommer 2023 till stor del att kretsa kring 100-årsjubileet och höstens förbundsmöte. Båda dessa händelser kommer att leda till omfattande kostnader utöver det vanliga. Som tidigare konstaterats har förbundsstyrelsen redan under 2022 äskat om medel från Bidragsstiftelsen och blivit beviljade 1,5 miljoner kronor för DHR:s 100-års firande.

Därtill har förbundsstyrelsen avsatt totalt högst drygt 3,5 miljoner kronor ur det egna kapitalet för firandet.

Som en följd av det allmänna kostnadsläget i samhället och ambitionen att göra något extra utav förbundsmötet under detta jubileumsår, kommer budgeten för förbundsmötet på 1,9 miljoner kronor med stor sannolikhet att överskridas rejält.

Planeringen samt genomförandet av detta

exceptionella år medför också att personalen på förbundskansliet får ta sig an nya arbetsuppgifter vid sidan av de ordinarie uppgifterna. För att inte totalt överbelasta personalen måste vi vara beredda på att ta in ytterligare personal på viss tid samt anlita externa konsulter för olika uppgifter. Viktigt är att försöka undvika ohälsa hos personalen i samband med att den tar sig an de för detta år specifika arbetsuppgifterna samtidigt som den inte helt kan lämna det ordinarie arbetet.

Även om kostnaderna under året beräknas vida överstiga kostnaderna för ett så kallat normalår kan året som helhet bli positivt även ur ekonomiskt hänseende. Redan då budgeten för året antogs i december 2022 visste vi nämligen att arv för minst 7,5 miljoner kronor skulle komma DHR till godo under 2023. Sedan dess har dessutom summan av arv till DHR som vi fått förhandsinformation om stigit ytterligare.

Förutom att vi med tillförsikt kan se fram emot ett positivt ekonomiskt resultat för 2023 kan vi också se fram emot en ökad kännedom om DHR. Det arbete och de satsningar som görs i anslutning till 100-årsjubileet kommer nämligen att öka vår synlighet och goda anseende i samhället. Vi tror att detta också bidrar till en ökad tillströmning av nya medlemmar till DHR.

Förbundsstyrelsen 2023 kommer att vara extra viktigt med beslut som ska lotsa DHR in i framtiden. Bland annat kommer en så gott som helt ny förbundsstyrelse att väljas för att leda organisationen framåt. Vi ser också fram emot att de förslag från organisationsöversynen som förbundsstyrelsen beslutar att anta ska ge förbundsstyrelsen och hela förbundet de rätta verktygen som en modern och framgångsrik medborgarrättsorganisation behöver.

Bokslut 2023

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-07-07 11:37:35 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: INGRID MONIKA

Datum

Monica Hedberg
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-07-04 11:20:15

Namn returnerat från Svenskt BankID: ÅSA STRAHLEMO

Datum

Åsa Strahlemo
Förbundsordförande

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-07-05 19:25:49 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: LARS-GÖRAN VADÉN

Datum

Lars-Göran Wadén
Vice ordförande

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-07-06 09:09:22 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANNELI

Datum

Annelie Arnesdotter

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-07-05 19:00:56 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: SYLWIA

Datum

Sylwia Gozdek

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2023-07-06 11:15:00 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: JIHAD

Datum

Jihad Menhem
Kassaförvaltare

Leveranskanal: E-post

DHR 802000-6352 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: STEFAN

Stefan Martinson

2023-07-07 16:01:18

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Arne Sven

Arne Prembäck

2023-07-07 12:50:32 UTC

Datum

Leveranskanal: SMS

Revisionsberättelse

Till förbundsmöte i DHR, org.nr 802000-6352

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för DHR för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att förbundsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Lekmanna-revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisions bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av separat avgiven verksamhetsberättelse (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad

av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Lekmanna-revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för DHR för år 2020.

Vi tillstyrker att förbundsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisions bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Anmärkning

Utan att det påverkar våra uttalanden ovan, vill vi anmärka på att vi ej har erhållit årsredovisningen i sådan tid att det har varit möjligt att lämna vår revisionsberättelse inom de stadgeenliga fem månaderna efter verksamhets- och räkenskapsårets slut. Vad vi förstår beror detta på Covid-19 utbrottet och vår uppfattning är att dessa brister inte medfört någon ekonomisk skada för förbundet.

Stockholm den 3 september 2021

Monica Hedberg
Auktoriserad revisor, PwC

Strängnäs den 2 september 2021

Stefan Martinsson

Stockholm den 1 september 2021

Arne Prembäck

© DHR 2022
Redaktör och layout: Janna Olzon
Foto: Linnea Bengtsson, Albert
Martinsson, Janna Olzon, Adobe.

